

ΑΝΥΠΑΡΚΤΟΙ ΟΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ

Κυρίαρχο το βρώμικο χρήμα

Τόσο η διαφάνεια, όσο και η αξιοκρατία είναι λέξεις που έχουν αποδράσει πλέον από τη χώρα αυτή...

Προκαλούν τρόμο τα στοιχεία που περιγράφουν τη δράση κυκλωμάτων για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος στη χώρα μας. Στα πέντε δις ευρώ ανέρχεται ετησίως το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, ενώ το 11% αυτών γίνεται μέσω Τραπεζών.

Σύμφωνα με διεθνείς οργανισμούς, όπως ο παγκόσμιος φορέας για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος και ο ΟΟΣΑ, που παρακολουθούν αυτό το φαινόμενο, προσδίδουν στην Ελλάδα χαρακτηριστικά που έχουν οικονομίες χωρών όπως η Χιλή, η Κόστα Ρίκα και ο Μανουίσιος.

Του βουλευτού
Άγγελου Κολοκοτρώνη

Τον χαρακτηρισμό αυτό τον δικαιολογούν από εκτιμήσεις, σύμφωνα με τις οποίες στη χώρα μας, ξεπλήθηκαν κατά το 2008 ποσά που ξεπερνούσαν τα 5 δις ευρώ, έναντι του 2006 οπότε τα αντίστοιχα ποσά είχαν ανέλθει μόλις στα 1,6 δις. Διαπιστώνεται δε ότι εγκληματικές οργανώσεις πέρασαν και το 2009 δεκάδες εκατομμύρια ευρώ μέσα από το πλυντήριο των ανταλλακτηρίων συναλλάγματος και των εταιριών μεταφοράς κεφαλαίων, παρουσιάζοντας αύξηση, έναντι του 2008, κατά 51%.

Ύποπτες προελεύσεις

Με αυτό το ρυθμό αύξησης, η χώρα μας κατατάσσεται στη λίστα με τις λιγότερο διαφανείς χώρες παγκοσμίως, στον τομέα διακίνησης μεγάλων χρηματικών ποσών, ύποπτης προέλευσης.

Το πιο επικίνδυνο όμως είναι, ότι η έκταση που έχουν πάρει οι ύποπτες συναλλαγές αυτού του τύπου, επικυρώνονται από την αποδιοργάνωση και την αδυναμία των ελεγκτικών μηχανισμών. Αυτών των μηχανισμών δηλαδή, που πρέπει να κινηθούν σε δαδαλωδεις διαδρομές μεταξύ Τραπεζών, γραφειοκρατίας, ελλειψής προσωπικού, υπηρεσιακών αστοχιών και εν τέλει πολιτικών αδεξιοτήτων.

Η αμελικτη πραγματικότητα λέει ότι, αν δεν αλλάξουν εκ βάθρων οι δομές των σημερινών υπηρεσιών, δεν προβλέπεται ότι μπορούν να ελεγχθούν οι διαδρομές μαύρου χρήματος μεταξύ καζίνο, ριάλ εστέιτ, χρηματιστηρίου, ηλεκτρονικού τζόγου και δήθεν κερδοφόρων δελτίων από τα παιγνίδια του ΟΠΑΠ, που αποτελούν τα συνηθέστερα «καβατήρια» της δράσης των παράνομων κυκλωμάτων.

Αλλάζουν εκ βάθρων οι δομές

Το ζητούμενο είναι αν με την πολιτική της σημερινής Κυβέρνησης αλλάζουν εκ βάθρων οι δομές, που συντηρούν αυτή την ανομία, αν τίθενται οι απαραίτητες δικλίδες στις ενεχόμενες υπηρεσίες, φορείς, οργανισμούς, που φέρουν το βάρος ή την ευθύνη αντιμετώπισης αυτού του εγκλήματος. Η απάντηση δυστυχώς είναι αρνητική.

Με το νόμο 3691 που ψηφίστηκε τον Αύγουστο του 2008, υποχρεώματα να ενημερώνουν τις αρχές, για ύποπτες προελεύσεις ποσά, είναι τα εννέα καζίνο της Ελλάδας, συμβολαιογραφικά και δικηγορι-

κά γραφεία, ενεχυροδανειστήρια. Από τον Αύγουστο το '08 μέχρι σήμερα, οι αναφορές από τις συγκεκριμένες πηγές είναι ελάχιστες και περιορίζονται, σε μονοψήφιο αριθμό.

Οι Τράπεζες υποχρεούνται ομοίως να ενημερώσουν την αρμόδια επιτροπή, για συναλλαγές που ξεπερνούν ένα ορισμένο ποσό. Ακόμη και αν ο ενδιαφερόμενος είναι σε θέση να αποδείξει άμεσα τη νόμιμη προέλευση του ποσού, η Τράπεζα δεν υποχρεούται να ζητήσει τα ανάλογα έγγραφα και παραπέμπει την υπόθεση στην αρμόδια επιτροπή. Αυτός είναι και ο λόγος που προκαλείται ο τεράστιος όγκος εργασίας.

Να συνυπολογίσουμε άλλωστε και το γεγονός ότι οι Τράπεζες, σε γενικές γραμμές τουλάχιστον, έχουν ισχυρά κίνητρα μη συμμόρφωσης στην υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών, δεδομένου ότι τα διακινούμενα ποσά είναι μεγάλα και οι πελάτες τους υπολογίζουν στην εξασφάλιση

άκρας μυστικότητας.

Αποδείξεις νομιμότητας

Θα πρέπει κάποτε επιτέλους να διευθετηθεί το θέμα, που αφορά την ευθύνη απόδειξης της νομιμότητας προέλευσης των χρηματικών ποσών, την οποία πρέπει να φέρει ο ίδιος ο συναλλασσόμενος και όχι οι ελεγκτικοί μηχανισμοί, που αδυνατούν να ανταποκριθούν στον όγκο εργασίας.

Αυτά αποτελούν στρεβλώσεις και είναι θέματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν άμεσα. Δεν είναι τυχαίο, ότι πρώην πρόεδρος της επιτροπής για την καταπολέμηση νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, μίλησε για αδράνεια και απάθεια των αρχών, ομολογώντας ουσιαστικά την αδυναμία της επιτροπής να ανταπεξέλθει στα καθημερινά της.

Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι η σύγχρονη κατάσταση των κυκλωμάτων, που ξεπλένουν βρώμικο χρήμα ακμάζει από την ανεπάρκεια μέτρων και πολιτικών.

Αναγκαίες τομές

Εν προκειμένω η αλλαγή της προϊσχύουσας επιτροπής σε Αρχή, δεν επιφέρει τις αναγκαίες τομές και δεν εξασφαλίζει την ανεξαρτησία της.

Πρώτον γιατί ο τρόπος οργάνωσης της νέας αρχής είναι όμοιος με τις υπάρχουσες υπηρεσίες και

Οι Τράπεζες, σε γενικές γραμμές τουλάχιστον, έχουν ισχυρά κίνητρα μη συμμόρφωσης στην υποχρέωση αναφοράς ύποπτων συναλλαγών, δεδομένου ότι τα διακινούμενα ποσά είναι μεγάλα και οι πελάτες τους υπολογίζουν στην εξασφάλιση άκρας μυστικότητας

δεύτερον διαιωνώνονται πολλές επιφυλάξεις ως προς την ανεξαρτησία της, διότι τα μέλη της Αρχής και οι αναπληρωτές τους, διορίζονται από τους αρμόδιους υπουργούς και τον πρόεδρο της Αρχής για τις αποσπασίες και τις ανανεώσεις της θητείας των μελών.

Επειδή πολλοί μιλάνε για κοιμητικά διαπιστευτήρια, που πρέπει να διαθέτουν τα μέλη της Αρχής και επειδή κατά το παρελθόν αναφέρθηκαν παράνομες συμπεριφορές αξιωματούχων σε άλλες ανεξάρτητες Αρχές, θα ήταν ωφέλιμο για το κύρος της νέας Αρχής και των μονάδων να προκηρυχθεί ανοιχτός διαγωνισμός.

Οι πολίτες δεν θέλουν να δουν άλλη μια υπηρεσία δημοσιοϋπαλληλικής νοστορπίας. Αυτό θα πρέπει να καταστεί σαφές και να το καταλάβουν οι κυβερνήτες.

Λόγω της οικονομικής ευρωστίας τους τα κυκλώματα αυτά, έχουν την δύναμη να διαβρώνουν τη δημόσια πίστη σε θεσμούς και αξίες, καθώς επιτυγχάνουν σε ορισμένες περιπτώσεις να εξαγοράσουν συνειδήσεις.

Κατά συνέπεια με κάθε τρόπο πρέπει να διασφαλισθεί η αξιοκρατία με διαδικασίες επιλογής απολύτως διαφανείς. Μόνο που οι λέξεις αξιοκρατία και διαφάνεια έχουν πλέον αποδράσει από τη χώρα αυτή...